

היום אף המלחמה

וַיֹּאמֶר אִם יבֹא עֲשׂו אֶל הַמַּחֲנֶה הָאֶחָד וְהִכּוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנּוֹשֵׂא לְפָלִיטָה.
וּבְרַשׁ"י: "ע"כ כי אלחם עמו, התקין עצמו לשלשה דברים לדורון לתפילה ולמלחמה".
ומבואר דאף דידע יעקב עצמו דכוחו גדול כדי להלחם עם עשו, שאמר 'והיה המחנה
הנשאר לפליטה' - 'על כרחו כי אלחם עמו'. ומי"מ לכתחילה לא יצא נגדו למלחמה,
והתקין עצמו לתפילה ולדורון והשתדל לפייסו ולמצוא חן בעיניו, ולהמנע ככל האפשר
מלהכנס עצמו למלחמה.

ומעשה אבות סימן לבנים, וכן צריכים אף אנו להתנהג עם עשו, אף כאשר יש כח
בידינו לעמוד נגדו במלחמה, ועלינו לראות בכל האמצעים לפייסו ולרצותו שלא יעלה
עלינו לכולותינו ח"ו, אבל לא להכנס עמו למלחמה, אלא אם יתחיל הוא במלחמה,
שאו אין עצה אחרת, וכמו שנהג יעקב אבינו ע"ה. בשם הגר"א.

הז"ל בראשית פ"ט, ט"ו

אז אין עושין מלחמה עם אדם בעולם עד שקוראין לו
שלום אחד מלחמה הרשות ואחד השלום וקבלו
מצוה. שנאמר כי הקרב אל עיר להלחם עליה וקראת אליה לשלום. אם השלימו וקבלו
שבע מצות שנצטוו בני נח עליהן אין הורגין מהן נשמה והרי הן למס. שנאמר יהיו לך
למס ועבדוך. קבלו עליהן המס ולא קבלו העבדות או שקבלו העבדות ולא קבלו המס.
אין שומעין להם עד שיקבלו שניהם. והעבדות שיקבלו הוא שהיו נכונים ושפלים למטה
ולא ירישו ראש בישראל אלא יהיו כבושים תחת ידם. ולא יהכנו על ישראל לשום דבר
שבעולם. והמס שיקבלו יהיו מוכנים לעבודת המלך כנופם וממונם. כגון בנין החומות.
וחוק המצודות. ובנין ארטון המלך וכיוצא בו. שנאמר וזה דבר המס אשר העלה המלך
שלמה לבנות את בית ה' ואת ביתו ואת המזבח ואת תומת ירושלים ואת כל עדי
המסכנות אשר היו לשלמה. כל העם הנתור מן האמורי ועלם שלמה למס עובד עד היום הזה ומבני ישראל לא נתן שלמה
עבד כי הם אנשי המלחמה ועבדיו ושריו ושלישיו ושרי רכבו ופרשיו: כי יש למלך להתנות עמהם שיקח חצי ממנם או
הקרקות. ויניח כל המטמלין או המטמלים ויניח הקרקעות כפי מה שיתנה: ויאמר לשפר בבהתם ולכות להם את

שהשלימו וקבלו שבע מצות: ד' ואם לא השלימו או
שהשלימו ולא קבלו שבע מצות. עושין עמהם מלחמה
והורגין כל הזכרים הגדולים. וכיוצין כל ממנם ומטמם.
ואין הורגין אשה ולא קטן שנאמר והנשים והטף זה מן
של זכרים. כמה דברים אמורים במלחמת הרשות שהוא
עם שאר האומות. *אבל שבעה
עממין ועמלק שלא השלימו אין
מניחין מהם נשמה שנאמר כן
תעשה לכל וגו' רק מערי העמים
לא תחיה כל נשמה. וכן הוא אומר בעמלק תמת את
זכר עמלק. ומנין שאינו מדבר אלא באלו שלא השלימו
שנאמר לא תחיה עיר אשר השלימה אל בני ישראל
באת ה' היתה לחוק את לבם לקראת המלחמה את
ישראל למען החרימם. מכלל ששלחו להם לשלום ולא
קבלו: ה' שלשה בחכים שלא יהושע עד שלא נכנס
לארץ. הראשון שלח להם מי שרוצה לברוח יברח.
וחור ושלח מי שרוצה להשלים ישלים. וחור ושלח מי
שרוצה לעשות מלחמה יעשה.*

ראשון הלוכה אלכס פיק ו

של פק חכמה
שאר י"ב, י"ג

כי כל העמים
בדתותיהן הנימוסיות יעשו יום הנצחון יום מפלת
אויביהם לחג הנצחון, לא כן בישראל המה לא
ישמחו על מפלת אויביהם ולא יחוגו בשמחה ע"ז
וכמו שאמר בנפול אויבך אל תשמח כו'
פן יראה ד' ורע בעיניו והשיב מעליו אפס, י' הרי

דאדם המעלה אינו שמח בנפול אויבו משום
שהשמחה רע בעיני ד' הלא הרע בעיני ד' צריך
לשנאותו ולכך לא נזכר בפסח חג המצות כי
בו עשה במצרים שפטים רק כי הוציא ד' את
בני מצרים אבל על מפלת האויבים אין חג
יור"ט לישראל. ולכך על נס חנוכה אין היום מורה
רק על הדלקת שמן זית וחינוך בית ד'
וטהרתו והשגחת אלקים על עמו בית ישראל
בזמן שלא היה גביא וחורו בישראל ולכן נעשה
ההדלקה על ענין בלתי מפורסם ההדלקה שמונה
ימים בהיכל משום שהמנהיגים והשרי צבאות
היו הכהנים הגדולים החשמונאים והיה חוששת
ההשגחה שמה יאמרו כהם ועוצם ידם ובתחבולות
מלחמה נצחו הראתה להן ההשגחה אות ומופת
בהיכל אשר אינו ידוע רק לכהנים למען ידעו
כי יד אלקי עשה זאת והם מושגחים דרך נסי
למעלה מן הטבע. וכן בנס פורים לא עשו יו"ט
ביום שנתלה המן או ביום שהרגו בשוגאיהם
כי זה אין שמחה לפני עמו ישראל רק היו"ט
הוא בימים אשר נחו מאויביהם וכמו שהיו צריכים
למנוחה והיה נחשים על דרכם ונהרגו הגוזלים

ואם היה אומר השי"ת שיעשו בשביעי מקרא קודש
היה מדמה האדם שהשם צוה לעשות חג לשמות
במפלתן של רשעים ובאמת הלא מצינו שלא
אמרו לפניו שירה י' שנאמר ולא קרב זה אל זה
שאין הקב"ה שמת במפלתן של רשעים י' לכן
אמר בארץ מצרים שיעשו חג בשביעי ולהורות
שאין התג מסיבת מפלת מצרים בים סצוה להן
טרם שנטבעו בים ודו"ק וכן מפורש בילקוט רמז
תרנ"ד שלכן לא כתב שמתה בפסח ואין גומרין
גלל כל ד' משום בנפול אויבך אל תשמח.

הנתכן לשמות יום שנצחו הנחשים כי רק השמחה
על המנוחה לכן ויכתוב מרדכי י' את הדברים
האלה וישלח ספרים כו' דקיים עליהם להיות
עושים כו' כימים אשר נחו בהם שלכן לא היה
ושש לקנאה את מעוררת עלינו בין האומות י'
שאנו שמחים במפלתן רש"י שאין השמחה רק
ל המנוחה לא על יום ההרג בשוגאיהם ועיין
י'טלמי י' אמר ר"ח י"ג זמן מלחמה הוא והוא
זכיה על עצמו שאין בו נייחא כו' ועיין ברא"ש
יש מגילה, ולכן שהחלו לעשות אם היו
אפסיקין מלעשות היו סבורים שעשו השמחה עד
ההרג בשוגאיהם ובתוך אלו השנים כבר נצמחו
אויבים חדשים ושונאים מקרוב ולבני ישראל
חושנים מחשבות להשמידם ולכלותם מעל פני
הארמה לכן היו עושים כל ימיהם להראות אשר
שמחים על ההצלה מן הרוצה להשמידם לא על
הנקימה וזה אשר החלו לעשות כו' והבן, והנה
המצרים נטבעו בים סוף ביום ז' של פסח י'